

(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. rugsėjo 2 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Andžej Maciejewski ir Gedimino Sagatys, susipažinęs su 2022 m. rugpjūčio 23 d. paduotu **ieškovės S. D.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 24 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 24 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės S. D. ieškinį atsakovui D. L. dėl užufrukto nustatymo bei atsakovo D. L. priešieškinį ieškovei S. D. dėl užufrukto nustatymo, trečiasis asmuo byloje – AB SEB bankas, išvadą byloje teikianti institucija – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas **CPK** 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovės paduotas kasacinis skundas grindžiamas argumentais, kad teismas nepagrįstai prioritetą skyrė nuosavybės teisės gynimui ir kreditoriaus interesų gynimui, o ne vaiko teisių ir gyvenamąjį būstą gynimui. Nagrinėjamu atveju nenustačius užufrukto teisės į butą, kurio įkeitimu užtikrintas atsakovo prievolės įvykdymas kreditoriui, nepilnametis sūnus A. L. netektų vienintelio gyvenamojo būsto. Nepagrįsta teismų išvada, kad yra pagrindas atmesti ieškinio reikalavimus, pripažįstant, kad užufrukto nustatymas neproporcingas atsakovo ir trečiojo asmens teisių ir teisėtų interesų suvaržymams. Teismai vertino, kad prioritetingė išlaikymo vaikui forma yra periodinės mėnesinės išmokos ir atsižvelgiant į tai, kad per tam tikrą laikotarpį tėvų galimybės teikti išlaikymą ir (ar) vaikų poreikiai gali pakisti, įstatyme nustatyta galimybė pakeisti teismo sprendimu priteisto išlaikymo dydį. Nepagrįsti teismų argumentai, kad ieškinio reikalavimas dėl užufrukto nustatymo į įkeistą turtą prieštarauja teisės aktų numatyta tvarka sudarytam Hipotekos sandoriui, todėl negali būti tenkinamas. Atsižvelgiant į tai, kad nėra teisės normos, tiesiogiai įtvirtinančios nesusituokusių ir neįregistruosius partnerystės tėvų vaikų teisių garantijas teisės naudotis gyvenamąja patalpa išlikimo aspektu, vadovaujantis **CK 1.8 straipsnio** 1 dalimi pagal analogiją taikytinas galiojantis **CK 3.71 straipsnis**, kuris įtvirtina šias vaikų teisių apsaugos garantijas, kai vaiko tėvai yra sutuoktiniai. Teismai netinkamai vertino byloje pateiktus įrodymus, taip pat nepagrįstai nurodė, kad nenustatė jokių ypatingų aplinkybių (vaiko sveikatos sutrikimų, ypatingo prisirišimo prie esamo buto), dėl kurių vaikas negalėtų gyventi kitame būste, kad ieškovė yra darbingo amžiaus moteris, jos darbingumas nėra apribotas, objektyvių priežasčių, dėl kurių ieškovė negalėtų dirbti.

Atrankos kolegija, susipažinęs su šiais ieškovės kasacinio skundo argumentais, skundžiamos apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, nusprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliamą tokių teisės klausimų, kurie atitiktų **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė jame nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ir kad šie pažeidimai galėjo turėti įtakos neteisėtai teismo nutarčiai priimti.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Andžej Maciejewski

Gediminas Sagatys